

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

Το ταξίδι του ασθενή

23-24

Σεπτεμβρίου **2022**

ΑΘΗΝΑ

Ξενοδοχείο Electra Palace

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Χαιρετισμός Προέδρου

Αξιότιμες κυρίες,

Αξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι

Η **Ελληνική Ακαδημία Νευροανοσολογίας (ΕΛΛ.Α.ΝΑ.)** σας καλωσωρίζει στη διημερίδα την οποία διοργανώνει με θέμα «**Το ταξίδι του ασθενούς**» στις **23-24 Σεπτεμβρίου 2022**, στο ξενοδοχείο **Electra Palace**, στην **Αθήνα**.

Η διημερίδα στοχεύει στο να αναδειχθεί η αξία της έγκαιρης διάγνωσης της Πολλαπλής Σκλήρυνσης (ΠΣ), της κατά το ενωρίτερο δυνατό έναρξης ή αλλαγής θεραπείας με την καταλληλότερη κατά περίπτωση αγωγή, τους πιθανούς λόγους για τους οποίους ενδέχεται να παρατηρούνται καθυστερήσεις σε αυτά τα στάδια, τις επιπτώσεις που μπορεί να υπάρχουν και τέλος, προτάσεις για την επίλυση των προβλημάτων αυτών.

Όλα αυτά τα στάδια είναι **σταθμοί του ταξιδιού των ατόμων με ΠΣ (ΑμΠΣ) με τελικό προορισμό την επίτευξη ποιότητας ζωής** μέσα από μία πορεία με αλλαγές και προκλήσεις που απαιτούν έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση τόσο με τη χρήση νοσοτροποποιητών παραγόντων όσο και συμπτωματικών θεραπειών αλλά και κατάλληλων πολιτικών υγείας προσαρμοσμένων στην τρέχουσα πραγματικότητα.

Οι συνθήκες που επέβαλε η πανδημία της COVID-19, ανέδειξε έτι περαιτέρω την επιτακτική ανάγκη για την ανάπτυξη Δικτύου Υπηρεσιών Υγείας προς τα ΑμΠΣ. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη δημιουργία και λειτουργία Μητρώων των ΑμΠΣ και διαδικτυακών εργαλείων για την εξ' αποστάσεως διαχείριση των προβλημάτων τους.

Μέσω ενός τέτοιου δικτύου θα διευκολυνθεί η συνεργασία και η επιστημονική διαδραστικότητα επαγγελματιών υγείας και φορέων που εμπλέκονται στην ολιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων των ΑμΠΣ και την έρευνα για τη νόσο. Επιπροσθέτως, μόνο σε ένα τέτοιο πλαίσιο θα διευκολυνθεί η διενέργεια κλινικής και βασικής έρευνας με σταθερή ροή της επιστημονικής πληροφορίας και επιτάχυνση της ανάλυσης αξιοποίησης των δεδομένων που θα προκύπτουν σε πραγματικό χρόνο. Μέτοχοι αυτού του δικτύου γίνονται και τα ίδια τα ΑμΠΣ είτε μεμονωμένα είτε μέσω των συλλόγων τους με ενεργό συμμετοχή σε δράσεις εκπαίδευσης και πιστοποιημένης πληροφόρησης και κατευθύνσεων για την υγεία τους.

Τέλος, στο πλαίσιο λειτουργίας ενός τέτοιου δικτύου θα δοθεί η δυνατότητα παραγωγικότερης συνεργασίας της επιστημονικής κοινότητας με όρους απολύτου διαφάνειας με τη φαρμακοβιομηχανία για πρόοδο στη θεραπευτική αντιμετώπιση της νόσου επ' ωφελεία αφενός των ΑμΠΣ αποτελεσματικά και με ασφάλεια, αφετέρου εξορθολογισμένα ως προς τη δαπάνη της δημόσιας υγείας.

Τελική κατάληξη της διημερίδας θα είναι η παρουσίαση του σχεδίου δράσης που συνέταξε η ΕΛΛ.Α.ΝΑ. προς υλοποίηση ενός τέτοιου δικτύου μετά από σχεδόν διάρκειας ενός έτους έρευνα και ανάλυση δεδομένων από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Το δίκτυο έχει ασθενοκεντρική δομή ενώ θα μπορούν να συνεργάζονται σε αυτό όλοι οι επαγγελματίες υγείας που σχετίζονται με τη διάγνωση και αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας κατά τη μακρά πορεία της νόσου. Βασικό εργαλείο του δικτύου είναι η δημιουργία Μητρώου ΑμΠΣ με διασύνδεση σε αυτό μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και εξειδικευμένων κέντρων ανά την Ελλάδα όπως επίσης και ερευνητικών φορέων αλλά και συλλόγων των ΑμΠΣ.

Το ΔΣ της ΕΛΛ.Α.ΝΑ. και η Οργανωτική Επιτροπή της διημερίδας εκφράζει θερμές ευχαριστίες προς τους ομιλητές και προέδρους για τη συμμετοχή τους και την ουσιαστική συμβολή τους στη διαμόρφωση του προγράμματος όπως επίσης και τις εταιρείες - χορηγούς για τη στήριξή τους στην υλοποίηση της εκδήλωσης.

Εκ μέρους της ΕΛΛ.Α.ΝΑ.

Ο Πρόεδρος

Ιωάννης Ηλιόπουλος

Καθηγητής Νευρολογίας ΔΠΘ

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος:	Ιωάννης Ηλιόπουλος
Αντιπρόεδρος:	Lesley Probert
Γραμματέας - Ταμίας:	Νικόλαος Γρηγοριάδης
Μέλη:	Κωνσταντίνος Βουμβουράκης Δόμνα Καραγωγέως Γεώργιος Κόλλιας Παναγιώτης Παπαθανασόπουλος Συγκλητή-Ερριέττα Πελίδου Πασχάλης Σιδεράς Κωνσταντίνος Σταματόπουλος Γεώργιος Χατζηγεωργίου

Ελληνική Ακαδημία Νευροανοσολογίας

www.helani.gr

Επιστημονικό Πρόγραμμα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2022

09:00-09:15

Χαιρετισμοί

Ιωάννης Ηλιόπουλος

Πρόεδρος ΕΜ.Α.ΝΑ.

Χριστίνα Δάλλα

Πρόεδρος Hellenic Brain Council

Γεώργιος Τσιβγούλης

Πρόεδρος ΕΝΕ

Βασιλική Μαράκα

*Πρόεδρος Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ατόμων
με Σκλήρυνση κατά Πλάκας*

09:15-11:30

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΜΕ ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ

Προεδρείο: **Ι. Ηλιόπουλος, Ε. Θηραίος**

Από την πλευρά των ασθενών

Β. Μαράκα

Από την πλευρά των φροντιστών

Χ. Παπαδοπούλου

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Προεδρείο: **Ε. Ευαγγελοπούλου, Σ. Γιαννόπουλος**

Με λανθασμένη διάγνωση

Β. Τσιμούρτου

Με καθυστερημένη διάγνωση

Β. Κωσταδήμα

Με καθυστερημένη έναρξη θεραπείας

Β. Μαστοροδήμος

Με καθυστερημένη αλλαγή θεραπείας

Β. Γιαντζή

Συζήτηση

11:30-12:00

Διάλειμμα καφέ

12:00-13:30

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΥ ΣΕ ΑΣΘΕΝΗ ΜΕ ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΝΟΣΗΜΑ

Προεδρείο: **Δ. Μπούμπας, Κ. Κυλιντηρέας**

Περιστατικό Ι

Δ. Νικολόπουλος

Περιστατικό ΙΙ

Η.-Ι. Γιαννακοπούλου

Σχολιαστής: **Α. Φανουριάκης**

13:30-14:00

ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ

(αναλυτικό πρόγραμμα σελ. 16)

14:00-14:30 ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ

(αναλυτικό πρόγραμμα σελ. 16)

14:30-15:30 Ελαφρύ γεύμα

15:30-17:00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ I**

Προεδρείο: **Ε. Δαρδιώτης, Π. Παπαθανασόπουλος**

Νευροψυχολογική αξιολόγηση και αποκατάσταση

Λ. Μεσσήνης

Ουρολογικά προβλήματα ατόμων με πολλαπλή σκλήρυνση

Α. Αποστολίδης

Επικοινωνία ασθενών-ιατρών

Β. Κιοσσές

17:00-17:30 ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ

(αναλυτικό πρόγραμμα σελ. 16)

17:30-18:00 Διάλειμμα καφέ

18:00-18:30 ΔΙΑΛΕΞΗ

Προεδρείο: **Ν. Γρηγοριάδης, Χ. Δάλλα**

Anti-TNFα θεραπείες: σταυροδρόμι συνάντησης ρευματολογίας και νευρολογίας

Αικ. Νάνου

18:30-19:00 ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ

(αναλυτικό πρόγραμμα σελ. 17)

19:00-19:30 ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ

(αναλυτικό πρόγραμμα σελ. 17)

19:30-20:00 ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ

(αναλυτικό πρόγραμμα σελ. 17)

20:00-20:30 ΔΙΑΛΕΞΗ

Προεδρείο: **Ε. Κουρεμένος, Τ. Ντόσκας**

Οι δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες διαθέσιμες θεραπείες στη βελτίωση του ταξιδιού του ασθενούς με πολλαπλή σκλήρυνση
Ν. Φάκας

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2022**10:00-11:30 ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ****Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ II**

Προεδρείο: **A. Μαριόλης, N. Γρηγοριάδης**

Η σημασία της έγκαιρης αξιολόγησης για φυσική αποκατάσταση
K. Πετροπούλου

Ο ρόλος του ειδικού νοσηλευτή για την φροντίδα ατόμων με πολλαπλή σκλήρυνση

X. Χρυσοβιτσάνου, Θ. Τάση

Ο ρόλος του οικογενειακού-γενικού ιατρού στην ολιστική αντιμετώπιση της πολλαπλής σκλήρυνσης

E. Φραγκούλης

11:30-12:30 ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**Η ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΜΕ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΑΓΚΥΛΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΣΠΟΝΔΥΛΑΡΘΡΙΤΙΔΑΣ**

Προεδρείο: **Θ. Δημητρούλας, N. Κούγκας**

Το ταξίδι του ρευματοπαθούς: η ελληνική εμπειρία

A. Κουτσογιάννη

Συνεργασία ρευματολόγου και πρωτοβάθμιας περίθαλψης

A. Συμεωνίδης

12:30-13:00 Διάλειμμα καφέ

13:00-14:30 ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ**

Προεδρείο: **Γ. Χατζηγεωργίου, Κ. Βουμβουράκης**

Ο αντίκτυπος της πολλαπλής σκλήρυνσης στο Ελληνικό Σύστημα Υγείας. Είναι ακριβή η νόσος ή τα φάρμακα;

Α. Σκρουμπέλος

Η πανδημία των χρόνιων νοσημάτων και οι επιπτώσεις στην κοινωνία

Α. Τσουρός

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός στην υγεία και τα δίκτυα ολοκληρωμένης φροντίδας για την πολλαπλή σκλήρυνση στην Ελλάδα

Ε. Θηραίος

14:30-15:30 Ελαφρύ γεύμα

15:30-17:00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΠΣ: ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ**

Προεδρείο: **Γ. Δερετζή, Σ.-Ε. Πελίδου, Π. Μήτρου**

Θεραπευτικοί αλγόριθμοι στην πολλαπλή σκλήρυνση υπό το πρίσμα του ταξιδιού του ασθενούς

Χ. Μπακιρτζής

Patient reported outcomes

Π. Αγγελίδης

Ασθενοκεντρικότητα

Α. Πρίντζα

17:00-17:30 Διάλειμμα καφέ

17:30-19:00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**Η ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑ COVID ΕΠΟΧΗ**

Προεδρείο: **Ι. Ηλιόπουλος, Ι. Ελλούλ**

Κέντρα-Μονάδες-Κλινικές πολλαπλής σκλήρυνσης: δομή και προϋποθέσεις

Μ. Μποζίκη

Η πρωτοβουλία της ΕΛΛΑΝΑ

Ν. Γρηγοριάδης

19:00-19:30**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΡΘΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ;**

Διεπιστημονική προσέγγιση, ολιστική διαχείριση και νέες θεραπείες

Ι. Ηλιόπουλος, Α. Βρυεννίου, Ν. Γρηγοριάδης

